

**HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU
I NACIONALNU SIGURNOST**

KLASA: 022-03/24-01/1
URBROJ: 6521-4-24
Zagreb, 7. veljače 2024.

**ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE
g. DOMAGOJ HAJDUKOVIĆ, predsjednik**

Predmet: Mišljenje Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 u pogledu revizije mehanizma suspenzije COM (2023) 642, D.E.U. br. 23/025

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost na 66. sjednici, održanoj 7. veljače 2024., razmotrio je **Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 u pogledu revizije mehanizma suspenzije COM (2023) 642, D.E.U. br. 23/025**, koje je Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora proslijedio Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost aktom od 12. siječnja 2024.

Predmetno Stajalište Republike Hrvatske usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom: KLASA:022-03/23-07/494, URBROJ: 50301-21/06-23-3, na sjednici održanoj 5. prosinca 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 18. listopada 2023., u sklopu cilja politike „Otporno schengensko područje“, iz Programa rada za 2023. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Temeljem članka 154., a u svezi sa člankom 69. Poslovnika Hrvatskoga sabora Odbor je predmetno Stajalište raspravio kao **matično** radno tijelo.

Stajališta Republike Hrvatske obrazložila je predstavnica Vlade Republike Hrvatske iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova, državna tajnica Andreja Metelko-Zgombić te istaknula da je tijekom 2013. godine osmišljen mehanizam suspenzije putovanja bez viza, koji je i ojačan u 2017. godini, a trenutno se ovim Prijedlogom uredbe ide u smjeru novog jačanja instituta mehanizma suspenzije putovanja bez viza kako bi se isti učinio efikasnijim, a postupak njegovog aktiviranja jednostavnijima te kako bi se omogućio brz i učinkovit odgovor na nove izazove.

Trenutačno se na temelju članka 8. stavaka 2., 3. i 4. Uredbe (EU) 2018/1806 mehanizam suspenzije putovanja bez viza može pokrenuti u slučaju znatnog povećanja (tj. povećanja iznad praga od 50 %) broja državljana dotične treće zemlje kojima je odbijen ulazak ili za koje je ustanovljeno da neovlašteno borave na

državnom području države članice, znatnog povećanja (tj. povećanja iznad praga od 50 %) broja zahtjeva za azil državljana dotične treće zemlje za koje je stopa priznavanja niska, smanjene suradnje s dotičnom trećom zemljom na ponovnom prihvatu, povećanog rizika ili neposredne prijetnje za javni poredak ili unutarnju sigurnost države članice, posebno znatnog povećanja broja teških kaznenih djela povezanih s državljanima dotične treće zemlje kao i u slučaju kada je riječ o trećim zemljama koje su dobile izuzeće od obveze posjedovanja vize nakon dijaloga o liberalizaciji viznog režima te neusklađenosti s posebnim zahtjevima koji su se primjenjivali pri procjeni primjerenosti odobravanja liberalizacije viznog režima.

Nastavno je istaknula da je mehanizam suspenzije koji je uspostavljen Uredbom (EU) 2018/1806 pokrenut dva puta, i to prvi put u svibnju 2019. godine nakon primitka obavijesti države članice u kojoj je prijavljeno povećanje broja neosnovanih zahtjeva za azil i teških kaznenih djela koja su počinili državljani treće zemlje oslobođene obveze posjedovanja vize (ta inicijativa nije dovela do pokretanja mehanizma suspenzije), te drugi put 2022. godine nakon analize Komisije koja je dovela do privremene suspenzije izuzeća od obveze posjedovanja vize za treću zemlju zbog provedbe programa za dodjelu državljanstva ulagačima, što je predstavljalo povećan rizik za unutarnju sigurnost i javnu politiku država članica.

Sam postupak suspenzije sastoji se od tri faze. Prva faza se realizira donošenjem provedbenog akta Komisije kojim se utvrđuje suspenzija izuzeća od obveze posjedovanja vize koja ima početno trajanje od devet mjeseci. Tijekom razdoblja suspenzije Komisija treba uspostaviti pojačani dijalog s dotičnom trećom zemljom radi ispravljanja predmetnih okolnosti.

Ako se okolnosti koje su dovele do suspenzije nastave, u drugoj fazi je potrebno produljiti suspenziju delegiranim aktom za dodatnih 18 mjeseci.

Ako se ne pronađe rješenje prije kraja druge faze, u trećoj fazi Komisija može predložiti trajno ukidanje izuzeća od obveze posjedovanja vize i premještanje treće zemlje s popisa zemalja čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica država članica, kroz redovni zakonodavni postupak, u popis trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica.

U odnosu na Prijedlog uredbe, državna tajnica je naglasila da se uvode novi razlozi za suspenziju mehanizma putovanja bez viza, razdoblje pojedinih faza se produžuje, skraćuje se vrijeme i mijenjaju se ovlaštenici za pokretanje postupka.

Vezano za nove razloge za suspenziju mehanizma putovanja bez viza, predstavnica Vlade RH je istaknula da se uz već postojeće razloge uvodi i prijetnja sigurnosti države članice koja proizlazi iz hibridnih prijetnji kao što su instrumentalizacija migranata pod pokroviteljstvom države s ciljem destabilizacije ili potkopavanja društva i ključnih institucija, programi dodjeljivanja državljanstva ulagačima i neusklađenost viznih režima trećih zemalja s viznom politikom EU-a.

Naglasila je da Hrvatska podržava Prijedlog uredbe, posebice uvođenje osnove koja se odnosi na neusklađenost vizne politike treće zemlje s viznom politikom EU-a, imajući u vidu okruženje Republike Hrvatske i povezanost neusklađenih viznih režima zemalja zapadnog Balkana (posebno Srbija i BiH) s pojačanim migrantskim pritiskom na Hrvatsku od 2022. godine.

Hrvatska podržava i dodavanje hibridnih prijetnji osnovama za aktivaciju mehanizma uz sugestiju kako iste mogu biti pod pokroviteljstvom raznih entiteta, a ne samo država.

Državna tajnica se osvrnula na prijedlog kojim bi samo Komisija imala pravo inicijative odnosno pokretanja postupka suspenzije mehanizma po novim osnovama te naglasila da je stajalište Republike Hrvatske da bi sve države članice trebale imati jednaku mogućnost aktiviranja mehanizma po novim osnovama kao i Komisija.

Bez rasprave, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, **većinom glasova, s 10 glasova „ZA“ i 1 glas „SUZDRŽAN“**, donio je sljedeće

MIŠLJENJE:

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 u pogledu revizije mehanizma suspenzije COM (2023) 642, D.E.U. br. 23/025.

PREDSJEDNIK ODBORA

Siniša Hajdaš Dončić

